

Bet. o. f. t. finanslov for 2004

Endvidere deltog Afdelingschef Flemming Sørensen, DLR Kredit, og Næstformand Jacob Spangsborg Sørensen, Danmarks Landboudom, som særligt sagkyndige.

Arbejdsgruppens sekretariat bestod af:

Jens Ernholtz, Fødevarerministeriets departement,
André Guttorm Andersen, Finansministeriet, Finansstyrelsen,
Anders Flensburg, Finansministeriet, Finansstyrelsen og
Steen Ravensbeck, Finansministeriet, Finansstyrelsen.

Arbejdsgruppen har besluttet at udarbejde nærværende rapport, der indeholder statistisk materiale vedrørende YJ-ordningen og arbejdsgruppens anbefalinger til tilpasninger af ordningen.

Med henblik på udarbejdelse af rapporten har arbejdsgruppen taget udgangspunkt i »Rapport fra Arbejdsgruppen vedrørende yngre jordbruger-ordningen« (november 1994) og »Rapport fra Arbejdsgruppen vedrørende yngre jordbruger-ordningen« (august 1999). De statistiske oplysninger fra nævnte rapporter er blevet à jour ført frem til 2002/03. Endvidere er der sket en udbygning af omfanget af statistiske data. Da 1994- og 1999-rapporten analyserede perioderne 1989-94 og 1995-99, dækker 1994-rapporten, 1999-rapporten og nærværende rapport fra 2003 tilsammen således perioden fra 1989 og frem til foråret 2003, for så vidt angår etableringer inden for landbrug og gartneri.

Arbejdsgruppen har endvidere fundet det hensigtsmæssigt, at Fødevarerøkonomisk Instituts rapport »Analyse af generationsskiftemodeller« (2003) indgik i arbejdsgruppens drøftelser.

Det bemærkes endvidere, at Arbejdsgruppen bag YJ-rapporten af august 1999 fandt det hensigtsmæssigt, at analysen af YJ-ordningen i 1999 blev fulgt op af en ny analyse i forbindelse med de evalueringer, der skulle gennemføres i henhold til forordningsgrundlaget, jf. midtvejs-evalueringen af landdistriktsprogrammet.

Arbejdsgruppen har afholdt 5 møder og afsluttede sit arbejde på det sidste møde den 12. maj 2003.

Sammenfatning af arbejdsgruppens rapport

På grundlag af kommissoriet har arbejdsgruppen analyseret YJ-ordningen i lyset af den forventede udvikling inden for jordbrugssektoren i perioden frem til år 2010.

Jordbrugssektoren skønnes i løbet af analyseperioden at blive præget af væsentligt færre og mere kapitalkrævende heltidsbedrifter end i dag. Det skønnes som følge heraf, at omsætningen af heltidsbedrifter fortsat vil falde, og at der ligeledes fortsat vil indtræde et fald i antallet af YJ-etableringer.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at der som følge af tilpasningerne ved 1995 YJ-ordningen bl.a. vedrørende anpartserhvervelse, afskaffelse af fælleslån, indførelse af lineær udmåling af det statsgaranterede lån og forbedrede muligheder for indtræden i driftsfællesskaber og som følge af tilpasningerne i 2000 YJ-ordningen bl.a. bortfald af hovederhvervskravet, mulighed for etablering på halvtidsbedrifter, frit valg af låneinstitut, og mulighed for konvertering af lånet, er sket en række hensigtsmæssige tilpasninger af ordningen.

Det er dog fundet hensigtsmæssigt i forbindelse med arbejdet i arbejdsgruppen i 2003 at pege på, at støtteformen, set i lyset af strukturudviklingen bør ændres, således at vægten af etableringsstøtten baseres på en udvidelse af garantidelen. Der er fundet grundlag for en mere fleksibel anvendelse af lånetyper, en væsentlig forhøjelse af udmålingsgrundlaget for lånet, en lempelse af egenkapitalkravet og en tilpasning af statsafgiften således, at statens udgifter vedrørende statsgarantien i det væsentlige bliver dækket ind.

Repræsentanterne for jordbrugserhvervene og Danmarks Landboudom ønsker, at der herudover ydes et engangstilskud i forbindelse med førstegangsetableringen.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at de fremsatte anbefalinger vil være i overensstemmelse med EU's statsstøttebestemmelser, og at adgangskriterierne for støtte i øvrigt ligger inden for Rådets Forordning (EF) Nr. 1257/1999 af 17. maj 1999 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL). Efter rådsforordningen på området skal Europa-Kommissionen under alle omstændigheder i forbindelse med en anmodning om æn-